

Vejledning og krav ved anlægs- og gravearbejder samt arrangementer i nærheden af Roskilde Kommunes træer

Formålet er at beskytte grene, rødder og stamme på træerne.

Træers bark på grene, stamme og rødder svarer på en måde til menneskets hud. Barken beskytter ligesom huden mod infektioner, mindsker udtørring, soltørring mv. Kort sagt beskytter barken træet mod påvirkninger udefra. Derfor skal barken så vidt muligt ikke beskadiges, hverken over eller under jorden. Rødderne forsyner træet med vand og næring. Der er balance mellem kronens størrelse og rødderne.

Derfor skader man træerne, når man graver rødder eller udsætter dem for tryk ved kørsel eller tungt oplag. Arbejder i den del af rodzonen, der ligger under træets krone, skal således undgås.

Overvej alle arealer fra start som direkte eller indirekte kan blive berørt af arbejder eller arrangementer.

Planlæg arbejderne eller arrangementet.

Arbejderne og arrangementer planlægges med henblik på, at disponere arbejdsarealerne optimalt, så der altid holdes god afstand til træerne.

Beskyttelseszonen skal friholdes under hele perioden, og denne skal etableres tidligt i planlægningsfasen og altid før, arbejderne igangsættes.

Hvor etableres beskyttelseszonen?

Beskyttelseszonen etableres omkring træer, hvor stammen står inden for 20 m fra arbejdsarealerne.

Hvad er beskyttelseszonen?

Beskyttelseszonen er et areal omkring træets stamme, som helt skal friholdes i perioden, hvor et arbejde eller arrangement foregår.

Beskyttelseszonen beskytter rødderne, stamme, grene og trækrone mod belastninger og mekaniske skader.

Beskyttelseszonen skal friholdes for al tung færdsel, og der må ikke stå redskaber, materialer, maskiner, transformere eller øvrigt inventar i beskyttelseszonen.

Beskyttelseszone skal etableres, hvor stammen er nærmere end 20 m fra arbejdsarealer. Synlige rødder uden for beskyttelseszonen skal beskyttes.

Hvor ligger beskyttelseszonen?

Beskyttelseszonen afhænger af trækronens størrelse.

Beskyttelseszonen er det areal, som solen ville kaste skygge på, hvis solen stod lodret over træet. Det betegnes også som drypzonen.

Hvor der ikke kan etableres en fuldstændig beskyttelseszone i henhold til ovenstående, skal der søges skriftlig dispensation ved Veje og Grønne Områder (VGO). Foto og arbejdstegninger vedlægges ansøgningen.

Træer skal uanset størrelse afspærres med mindst 4 meter i radius fra stammen eller ved drypzonen med godkendt og fastgjort afspærringsmateriale. Opsætning inden arbejdet begyndes og betales af entreprenøren/ansøgeren. Det påhviler entreprenøren/ansøgeren at tage billeder af gamle skader, inden arbejdet sættes i gang.

Planlæg arbejderne, så beskyttelseszonen og arbejderne ikke skader rødder, stamme, grene eller trækrone.

Beskyt trækronen.

Hvis enkelte grene uden for beskyttelseszonen er til gene for f.eks. kranerne, kan VGO søges om tilladelse til indbinding eller afskæring.

Beskæring af grene uden skriftlig samtykke fra VGO vil udløse et erstatningskrav.

Beskæring må kun foretages af personale fra Træteam på Roskilde Materielgård eller certificeret træplejer, som også sender faktura. Udgifter betales af entreprenøren/ansøgeren.

Grenskader.

Det kan f.eks. være i tilfælde af, at en gren er knækket, og der skal vurderes, hvordan den bedst beskæres eller fjernes for at minimere de efterfølgende skader på træet.

Beskæring af træet sker efter dialog og samtykke fra VGO. Uden samtykke fra VGO vil beskæringen behandles som en erstatningssag. Træer, der er beskåret forkert og af ukyndige, er udsat for at blive angrebet af svampe, som vil skade træets videre vækst.

Stammeskader.

Det aftales med VGO, om arbejderne kan fortsætte, eller om der skal foretages en besigtigelse med henblik på at begrænse yderligere skader på træet.

Rodskader.

Rodskader med en diameter større end Ø 30 mm, fortsætter gravearbejdet som håndgravning omkring rødderne. Det aftales med VGO, om tildækning af rødderne skal ske med det samme eller efter et tilsyn fra VGO. Ved aftale om, at rødder skal tildækkes, registreres skaderne ved fotografering. Der skal ligge en målepind ved siden af skaden, så omfanget kan vurderes ud fra fotografiet.

Arbejder i jord ved rødder.

Der må ikke graves i beskyttelseszonen uden skriftlig tilladelse fra VGO. En overtrædelse af dette udløser erstatningskrav.

Gravearbejder inden for beskyttelseszonen skal håndgraves. Uden for beskyttelseszonen kan det være hensigtsmæssigt at håndgrave, hvis der er mange rødder i jorden. Rødder med en diameter større end Ø 30 mm skal aldrig håndteres af en gravemaskine.

I de tilfælde hvor gravearbejder ikke påbegyndes og afsluttes samme dag, skal rødder beskyttes. Tildækning af rødder gøres med våde sække, fiberdug, halm eller jord. Tildækningen beskytter rødderne mod udtørring.

Rødder vandes dagligt i anlægsperioden for at forhindre udtørring. Vanding registreres i logbog, som skal fremvises ved forespørgsel.

Fra oktober til april tildækkes rødder med isolerende materiale, f.eks. halm eller isolationsmåtter, så rødderne ikke får frostska-

Jorden lægges omkring rødderne i samme dybde og lag, som da jorden blev gravet op. Jorden skal være i samme højde, som inden arbejderne startede. Organisk materiale må ikke ligge dybere end 50 cm. Råjord må ikke bruges i de øverste 50 cm med opfyldt jord. Opgravning skal fotodokumenteres. Jorden må ikke trykkes eller vandes til. Der må IKKE komprimere.

Ved ledningsarbejder skal det overvejes om rør kan skydes ind under træet, så rødderne ikke beskadiges.

Alle rødder der er over 30 mm, der er beskadiget, skal renskæres med et vinkelret snit.

Kontakt VGO med det samme ved gren-, stamme-, rod- og barkskader.

Kontaktoplysninger ved skader.

Veie og Grønne Områder (VGO). veie@roskilde.dk

Værdisætning af skader på Roskilde Kommunes træer 2025

Som udgangspunkt skal træer beskyttes med en beskyttelseszone svarende til drypzonen på træet, dog mindst 4 meter i radius fra stammen. Hvor der ikke kan etableres en fuldstændig beskyttelseszone, skal der søges skriftlig dispensation ved Roskilde Kommune, Veje og Grønne Områder (VGO). Foto og arbejdstegninger vedlægges ansøgningen. veje@roskilde.dk

Værdisætning af skader på træer.

Ved skader på træer kan Roskilde Kommune, Veje og Grønne Områder (VGO), rejse krav om erstatning. Erstatningens størrelse værdisættes ud fra normen 'VAT 19 (Forlaget Grønt Miljø, ISBN 978-87-7387-029-3).

Skader skal indberettes til VGO med det samme, skaden er sket og med dokumentationsfoto på veje@roskilde.dk En ikke indberettet skade er stadig erstatningspligtig efterfølgende.

Hvem er ansvarlig for skader på træer?

Ved byggearbejder og midlertidige arbejder er entreprenøren ansvarlig for, at der ikke sker skader på træer, og er hermed erstatningsansvarlig for skader.

Ansaret påhviler entreprenøren under hele perioden for arbejderne, og inkluderer forberedelse, oprydning og reetablering.

Ved arrangementer er arrangør ansvarlig for, at der ikke sker skader på træer. Ansaret påhviler arrangøren i hele perioden for arrangementet, herunder forberedende arbejder samt oprydning og reetablering efter arrangementet. Arrangør er ansvarlig for skader, der sker i forbindelse med deltageres tilstedeværelse, uanset om skaden sker forsætligt eller ej.

Typer af skader

Grenskader.

En grenskade defineres som en gren, der er skadet i det omfang, at grenen skal saves af. Erstatningens beløb afhænger af grenens diameter, som måles ved afskæringsstedet.

Ved knækkede topskud samt ved grenskader, der er ødelæggende for træets fremtidige kronestruktur, må det forventes, at hele træet skal erstattes.

For træarter, der ikke tåler afskæring af grene over Ø 101- Ø 150 mm må det ligeledes forventes, at hele træet skal erstattes.

Erstatningsbeløbet vil i så fald blive beregnet ud fra VAT19.

Nedenfor viser tabellen erstatningskravet pr. gren i sammenhæng med størrelsen på grenens diameter (Ø), målt ved selve afskæringsstedet for reglementeret afskæring.

Gren diameter (Ø)	Erstatningskrav i kr. ekskl. moms
Ø 10 mm - Ø 30 mm	2.895,20
Ø 31 mm - Ø 50 mm	3.480,00
Ø 51 mm - Ø 100 mm	5.790,40
Ø 101 mm - Ø 150 mm	8.110,40
Ø 151 mm - Ø 200 mm	11.589,60
Mere end Ø 200 mm	Total erstatning af træets værdi, beregnet ud fra VAT 19. (ved ældre træer kan selve træet ikke erstattes)

Stammeskader.

Erstatning ved stammeskader beregnes ud fra forholdet mellem træets stammeomfang og størrelsen af skaden. Nedenstående erstatningsbeløb er kun gældende, såfremt træet kan bevares.

Skadens del af stammens omfang	Erstatningskrav i kr. ekskl. moms
Under 1/4 del	5.790,40
1/4 – 1/3 del	11.589,60
Over 1/3 del	Total erstatning af træet beregnet ud fra VAT 19

Figur 1: Skade under 1/4

Rodskader.

Rodskader er skader på rødder både over og under jord med en diameter større end Ø 30 mm. Det vil sige, at kørsels- og oplagsskader er omfattet.

Erstatningen vurderes ud fra skadens omfang, men udløser som minimum en erstatning på 5.000,-.

Ved uoprettelige skader udløser det fuld erstatning, og træet værdisættes ud fra VAT19.

Hvis træets vækst forringes i op til to år efter arbejder eller arrangementer er afsluttet, kan VGO kræve en erstatning ved mistanke om, at der er sket rodskader under terræn, som hverken synlige eller var blevet oplyst VGO ved skade tidspunktet.

Figur 2: Fuld erstatning efter gravning

Arbejder i jord ved rødder.

Der må ikke graves i beskyttelseszonen uden skriftlig tilladelse fra VGO.

Beskyttelseszone defineres som drypzonen på træet, dog mindst 4 meter i radius fra stammen.

En overtrædelse af dette udløser erstatningskrav.

Gravearbejder inden for beskyttelseszonen skal håndgraves. Uden for beskyttelseszonen kan det være hensigtsmæssigt at håndgrave, hvis der er mange rødder i jorden. Rødder med en diameter større end Ø 30 mm skal aldrig håndteres af en gravemaskine.

I de tilfælde hvor gravearbejder ikke påbegyndes og afsluttes samme dag, skal rødder beskyttes.

Tildækning af rødder gøres med våde sække, fiberdug, halm eller jord.

Tildækningen beskytter rødderne mod udtørring.

Fra oktober til april tildækkes rødder med isolerende materiale, f.eks. halm eller isolationsmåtter, så rødderne ikke får frostskaader.

Rødder vandes dagligt i anlægsperioden for at forhindre udtørring. Vanding registreres i logbog, som skal fremvises ved forespørgsel.

Jorden lægges omkring rødderne i samme dybde og lag, som da jorden blev gravet op. Jorden skal være i samme højde, som inden arbejderne startede. Organisk materiale må ikke ligge dybere end 50 cm. Råjord må ikke bruges i de øverste 50 cm med opfyldt jord. Opgravning skal fotodokumenteres. Jorden må ikke trykkes eller vandes til, man må IKKE komprimere.

Ved ledningsarbejder skal det overvejes om rør kan skydes ind under træet, så rødderne ikke beskadiges.

Alle rødder der er over 30 mm, der er beskadiget, skal renskæres med et vinkelret snit.

Der henvises til Vejledning og krav ved anlægs- og gravearbejder samt arrangementer i nærheden af Roskilde Kommunes træer.

Kontakt VGO med det samme ved gren-, stamme-, rod- og barkskader.

Veje og Grønne Områder (VGO), veje@roskilde.dk